

Професор др Вукман Човић, дипл. инж. маш.
(1943 - 2011),

Др Вукман Човић, дипл. инж. маш. (1943 - 2011), рођен је у Томашеву, код Бијелог Поља (Црна Гора). По завршетку рата, 1945. године, са мајком и сестром, колонизован је у Војводину у место Сивац, у коме је живео до 1967. године. Основну школу завршио је у Сивцу, а Машинску средњотехничку школу у Новом Саду 1962. године. Исте године уписује се на Машински факултет Универзитета у Београду, који је завршио 1967. године са просечном оценом 8,83. Дипломирао је на Одсеку за производњу – група за механизацију, на предмету Транспортне машине. Последипломске студије уписује 1969. године, а магистрирао је 1973. године, на тему „Тежишна метода приближног интегралчења и њена примена на графичко изналажење статичких дијаграма за случај статички одређених носача“. Докторску дисертацију чији је наслов „Диференцијалне једначине и стабилност кретања нехолономних система са применом на динамику објеката“, на Машинском факултету у Београду, одбранио је 1976. године. Ментор ове докторске дисертације био је Лазар Русов, а чланови комисије за одбрану били су академик Светополк Пивко, Љубодраг Радосављевић и Вељко Вујичић.

По дипломирању на Машинском факултету, 1967. године, започиње радни однос у Машинској техничкој школи у Кули, најпре као наставник Лабораторијских вежби и испитивања материјала, а затим као професор теоријских и стручних предмета. Предавао је следеће предмете: Студија рада и времена, Конструкција алата, Машински елементи, Машински елементи са конструкцијама, Технологија електротехничког материјала, Електротехника, Механика и још стручних предмета у Школи ученика у привреди. У звање асистента за предмет Механика, на Машинском факултету у Београду, изабран је 1970. године. Реизабран је у исто звање 1973. и 1976. године. У звање доцента изабран је 1978. године, а у исто звање реизабран 1983. године. Изабран је за ванредног професора 1985, а редовни професор за предмет Механика, на Машинском факултету у Београду, изабран је 1990. године. У звању редовног професора одлази у пензију 2008. године.

На додипломским студијама, као асистент, држао је све врсте вежбања на предметима Катедре за механику: Статика, Кинематика, Динамика тачке, Динамика система и Теорија осцилација, а касније и наставу из наведених предмета. Из истих предмета изводио је наставу и на Машинском факултету у Краљеву, а на Ваздухопловној академији у Жаркову предавао је Теорију осцилација. На последипломским студијама на Машинском факултету у Београду, на групи за примењену механику крутог тела у машинству, водио је две дисциплине: Стабилност кретања механичких система и Динамику система крутих тела. Био је ментор пет магистарских радова (Јовановић Н., Стокић З., Глишић М., Сокић Д. и Марковић С.). На Машинском факултету у Београду био је ментор шест докторских дисертација (Зековић Д., Новаковић Љ., Јовановић Н., Марковић С., Глишић М. и Ђурић Д.) и једне докторске дисертације на Природно – математичком факултету у Београду (Весковић М.).

Коаутор је Збирке решених задатака из осцилација механичких система, у издању Машинског факултета, затим коаутор универзитетског уџбеника Статика, у издању „Грађевинске књиге“ и коаутор универзитетског уџбеника Механика робота, у издању Машинског факултета.

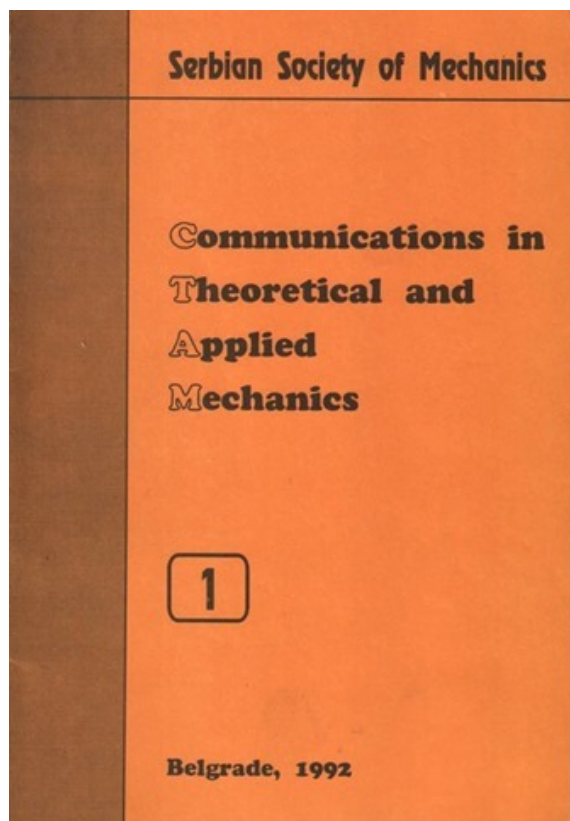
До избора у звање редовног професора објавио је преко 60 научних и стручних радова, а после 2002. године објавио је 12 радова у часописима са SCI (Science Citation Index) листе. У објављеним радовима доминирају теме: први интегрални диференцијалних једначина кретања

нехолономних система, стабилност положаја равнотеже нехолономних система, примена Хамилтоновог принципа, примена интегралних варијационих принципа, брахистохроно кретање нехолономних система, стабилност стационарних кретања у односу на цикличне координате, први интегрални реономних холономних система, модели роботских система, планарни тензор инерције у динамици робота, примена Љапуновљеве теорије на нехолономне системе, брахистохроно кретање система крутих тела са Кулоновим трењем, нестабилност положаја равнотеже механичких система са сингуларним везама... Од 1975. до 1976. године, као стипендиста Републичке заједнице за науку Србије, борао је на специјализацији на Варшавској (Пољска) Политехници. Руководио је научним пројектима основних истраживања у области механике. На страним универзитетима одржао је предавања по позиву, и то о интегралним варијационим принципима механике, о законима конзервације и теореме Е. Нетер, као и о принципу стационарног дејства. Три рада, објављена у ZAMM – у (Zeitschrift für Angewandte Mathematik und Mechanik), цитирана су у књизи Analytical mechanics: a comprehensive treatise on the dynamics of constrained systems, чији је аутор John G. Papastavridis (издавач је World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., 2014.).

Активан је био у стручним и научним институцијама. Био је члан и потпредседник Југословенског друштва за механику и **председник Друштва за механику Србије**, као и члан GAMM – а (Gesellschaft für Angewandte Mathematik und Mechanik). Био је спољни сарадник Математичког института САНУ. Руководио је научним семинаром „Аналитичка механика и динамика објеката“.

Веома активан је био и у друштвено – политичком животу како на Машинском факултету, тако и изван њега. Током рада на Машинском факултету, био је члан различитих комисија. Био је члан Савета Машинског факултета.

Добитник је награде „Растко Стојановић“, за најбољи оригинални научни рад истраживача млађег од 35. година, на Четрнаестом Југословенском конгресу теоријске и примењене механике, који је одржан 1978. године у Порторожу.

Главни и одговорни уредник првог броја часописа **Communications in Theoretical and Applied Mechanics** N/1, 1992, који је публиковало Друштва за механику Србије био је професор Вукман Човић